

SUÐUROYAR SPARIKASSI

RAKSTRARROKNSKAPUR 1. apríl 1980 til 31. mars 1981

Inntøkur

Rentur av innlánun í banka og sparikassa	185.819,34
Rentur av útlánun	4.736.252,44
Rentur av virðisbrøvum	9.766,67
Provisjón	238.844,75
Aðrar inntøkur	

5.170.683,20

Útreiðslur

Rentur av innsettum peningi	3.408.566,15
Rentur av ábyrgdarpeningi	3.465,00
Kostnaður	550.979,30
Avskrifað:	
lán	0,00
føst ogn og búnyttur	24.000,00
Vinningur kr. 1.183.672,75 býtt soleiðis:	
til gávugrunnin	31.700,00
til grunn móti ognartapi	20.000,00
til tiltaksgrunn	1.131.972,75
	1.183.672,75
	5.170.683,20

FIGGJARSTØÐA 31. mars 1981

Ogn

Kassapeningur	237.325,07
Innlán í banka og sparikassa	3.625.507,18
Virðisbrøv	93.000,00
Útlán:	
móti veð í jørð	2.800.745,00
móti veð í húsum	35.711.697,00
móti hondveð	1.581.580,00
móti sjálvsuldaraábyrgd	923.576,00
til kommunur	1.679.326,00
uttan veðhald	438.611,00
Føst ogn	41.000,00
Búnyttur	50.000,00
Rentur tilgóðar:	
av útlánun	1.824.473,43
av virðisbrøvum	125,00
Skuldarir	5.404,00
	49.012.369,68

Skuld

Innsettur peningur:	
uttan uppsøgn	11.022.223,73
uppsøgn	29.575.739,07
á kekk og foliokonto	131.102,75
Innlán frá banka og sparikassa	1.027.033,99
Rentur av ábyrgdarpeningi	3.465,00
Ognarir	60.725,29
Gávugrunnur	80.000,00
Ábyrgdarpeningur	38.500,00
Grunnur móti ognartapi	180.000,00
Tiltaksgrunnur	6.933.579,85

49.012.369,68

Vági, 10. apríl 1981

Stjórnr: Ásla Joensen Páll Augustinussen

Omanfyristandandi roknskapur er í dag góðkendur av umsjónarráðnum.

Vági, 6. juli 1981

Lars Djurhuus P. Vilhelm Sj. Magnussen H. J. Hjelm
H. Sumberg Poul Johs. Poulsen Brynhild Holm

Omanfyristandandi roknskapur er í dag góðkendur av aðalfundinum.

Vági, 13. juli 1981

Julian Joensen
fundarstjóri

Undirskrivaðu grannskoðarar hava sambært viðtøkurnar og sparikassalógina grannskoðað omanfyristandandi roknskap og funnið hann at vera í samsvar við bókur sparikassans og tey bókaðu virði tilstaðar.

Vági, 18. juni 1981

C. V. Weihe
statsgk. grannsk.

P. A. Lamhaug
grannskoðari

Thorstein Vilhelm

Framhald av síðu 4

um tey bæði sløgini av brennistøðum, ið talan kann verða um at nýta í Føroyum, og sum bæði eru góðkend í Svoriki. Tá eg her nevni Svoriki, so er tað tí, at Svoriki er tað land í Europa, sum hevur sett strangastu treytir fyri dalking og eitrung frá brennistøðum.

Skrárist-brennistøð

Her brennur burturkastid á einari rist, har luftin verður blást inn undir ristina. So við og við sum ruskið brennur verður tað flutt og vent omaneftir ristuni. Hetta verður framt við at flyta ristuna aftur og fram (automatiskt).

Vegna tess at ruskið á henda hátt støðugt verður

vent meðan tað brennur, blæsir luftin teir smáu partiklarnar leysar og flytur teir úr í »systemið» (fram móti skorsteininum) sum »flúgvieska». Nøgðin av hesari flúgviesku er stór, og tí ræður tað samstundis um, at luftin, ið verður blást inn undir ristuni, hevur so stórt trýst (stóra ferð), at teir smáu lutirnir ikki detta niður gjøgnum ristina.

Ein tilik konstruktión krevur tó eitt veruliga munagott reinsanlegg um ásettum treytir um dalking og eitrang av umhvørvinum skulu verða loknar. Bestu reinsanlegg til tilikar brennistøðir eru tey sonevndu »tekstifiltir» ella »elektrofiltir».

Toftavatsn-brennistøðin verður helst ein tilik brennistøð við elektrofiltir (og so bara at vóna, at elsbandið til støðina ikki verður slitið).

Brennistøð við planrist

Planrist-støðirnar eru smærri støðir, ið eru konstrueraðar spesilt fyri smærri býir og økir við einum fólkalagi frá umleið 2.000 til í mesta lagi o. u. 40.000.

Hesir ovnar eru bygdar sum ein 2-trins brenniovnur, t.v.s. við einum brennikamari, har burturkastid brennur, og einum har roykgassið frá tí fyrra kamarinum verður blandað við luft og evt. eykahlita fyri at fremja dyggiliga eftirbrenning. Forskriftirnar krevja, at hitin frá hesum kamari skal vera í minsta lagi 800° C fyri at tryggja góða »útbrenning» og fullgiggjað niðurbrotning av lukt- og smittuevnum.

Vegna tess at roykgassið á henda hátt verður niðurbrotið serskilt, krevst bert heilt lítið trýst á luftfórningin til ruskkamarið. Sostatt verður eini nøgðin av øskupartikl-

um í roykgassinum litil, og er tað júst hetta, ið ger at hesir ovnar ikki hava fyri neyðini tey sera kostnaðarmiklu elektrofiltir.

Við at regulera luftfórningin til ruskkamarið (hetta verður gjørt automatiskt) verður hitin í hesum kamari alla tíðina hildin so lágur, at øskan ikki smeltar fast á ristina.

Størri brennistøðir av hesum slagnum hava tó flest allar innibygð reinsanlegg og/ella sonevndu syklon-reinsins.

Meting

Fyri bæði tey her nevndu sløgini av brennistøðum vil mesta øskupartikkuldalking út gjøgnum skorsteinin vera o. u. 120-130 mg pr. Nm³ við 10% CO². Men eini onnur umhvørvisvandsamikil gass fylgja við í roykinum — eitt

nú nitrogenoksýdri NOx og tungmetallir sum t.d. blyggj, zink, kopar, cadmium v. m. Móti hesum sløgum av gassi verjir planriststøðin betri, tí bert í hesari støðini ber til at hava fullgiggjað tamarhald á hitanum.

Baðar støðirnar hava sama nyttustig (ca. 0,65), so tek hitaorka vil verða hin sama fyri somu mongd av burturkasti.

Kostnaður

Serveksmiðjan Hamjern, Noreg, ið m. a. framleiðir bæði tey her nevndu sløgini av brennistøðum, upplýsir at skráristbrennistøðin ikki er kappingarfor mótevnis planriststøðini fyrr enn talan verður um rusknøgdir uppá umleið 4 tons um timan í døgndrift — t.v.s. ein árleg rusknøgð uppá umleið 35.000 t.

Ruskmeðaltalið pr. íbúgva í Føroyum (og í Norðanlondum yvirhøvur) er ca. 0,4 t. pr. ár.

Úrskurðurin av hesum verður sostatt, at tað slagid av brennistøð, ið vit nú ætla at byggja við Toftavatin, ikki verður bygt í øðrum londum í dag uttan so at støðin skal nektta renovatiónstørvin í einum býi við umleið 80—90.000 íbúgvum.

Fyri tær smærri planriststøðirnar verður kostnaðurin hesin, tá roknað verður við 0,4—0,5 tons pr. íbúgva:

2.000 íbúgvar kr. 2.000.000,-
4.000 íbúgvar kr. 2.900.000,-
6.000 íbúgvar kr. 3.500.000,-
8.000 íbúgvar kr. 5.000.000,-
10.000 íbúgvar kr. 6.200.000,-
14.000 íbúgvar kr. 7.500.000,-
20.000 íbúgvar kr. 9.800.000,-

Hesi tøl tala fyri seg sjálvi.

Vanligt er at rokna við at 5—6 kg. av burturkasti í brennistøðini kunnu veita tað sama í hitaorku sum 1 litur av olju í einari vanligari hitamistöð. T.v.s. hvørjir 1000 íbúgvar koyra hvørt ár rusk, ið svarar til 80.000 l. av olju, í skrellipossan.

Hetta er einki nýtt — og hetta vita eisini teir verkfrøðingar, ið hava mælt kommununum til at byggja felagskommunalu brennistøðina við Toftavatin. Men tað, teir ikki hava sagt við kommunurnar í t. d. Norðoyggjum og í Suðuroy, er hetta:

Tit eru 5.000 íbúgvar. Ein brennistøð fyri tykkara øki kostar umleið 3,5 mill. kr. Frá hesari støð kunnu tit fáa hitaorku, ið svarar til 400.000 litrar av olju um árið — t.v.s. eftir dagsins oljuprís: 1 mill. kr. um árið. Tørvur tykkum hesa orku til nýggjan arbeiðsskapandi idnað ella annað samfelagsgagnligt endamáli? Um ikki — geva tit tað loyvi til at henda ressour verður flutt til Toftavatin — eisini um tað verður gjørt beint tvørturimóti tí, ið fólkið á Toftum vil?

Sandoyingar, Vágafólk og onnur áhugaði: Rokni sjálvi út, hvat tit hava mist við at fylgja sentraliseringsteknokratunum uttan at himprast. — Og til okkara fólkavaldu, ið hava sagt »ja» til eina slíka atlan: Tit eru helst ikki greiðir yvir tað, men tykkara »ja» í hesum máli er í veruleikanum eitt stórt »nei» til ein miðvisan bygdamenn-ingarpolitikk.

Í veruleikanum skuldi tað verið óneyðugt at sett ein slíkan spurning. Men lat meg alíkað nevna nekur øki:

Beinleiðis

1. Upphitingarendamál
Sethús — virkir — skúlar — sjúkráhus — svimjihyljar o.s.fr.

2. Idnaður

Ísframleiðsla — klippifiskur — turrur fiskur — protein og feitt úr fiskaslógvi (via ensilage/hydrolyse) — vakstrarhus.

3. El-framleiðsla

Eitt dømi

Burturkastid frá 2.500 menniskjum gevur hitaorku nokk til at góðska 12.000 tons av slógvi, gornum, skittfiski o.t.l. til protein og feitt við einum soluvirði uppá umleið 15 mill. kr. Sjálvt virkið kostar um 9 mill. kr. og gevur 10—12 arbeiðspláss, endaði Tormóður Dahl.